

**Programma Quo Decanus & Collegium Ictorum in Academiâ Rostochiensi Ad
Solennum Inauguralis Disputationis Actum In quo Praestantissimus ac
Literatissimus Dn. Christianus Klein/ Rostochiensis Iuris Utriusq[ue] Candidatus,
In Acroaterio Magno, die 20. Maii, Volente Deo, Respondens stabit, Magnificum
Dn. Rectorem ... invitant**

Rostochii: Kilius, 1656

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/pnn746161662>

Druck Freier Zugang

Ja-1125

PROGRAMMA
Quo
DECANUS
& Collegium I^Ctorum
in Academiā Rostochi-
ensi

AD
Solennem Inauguralis Disputationis
Actum

In quo
Præstantissimus ac Literatissimus
Dn. CHRISTIANUS Klein

Rostochiensis
Juris Utriusq; Candidatus,

In Aeroaterio Magno, die 20. Maij.
Volente DEO, Respondens
stabit,

Magnificum Dn. Rectorem, Dnn. Professo-
res, omnesq; omnium Ordinum Cives Acade-
micos & literarum amantes sedulò invitant.

•§ (o) §•
ROSTOCHII, Typis Hæredum NICOLAI KILII,
Acad. Typogr. Anno MDC LVI.

1918/25 Kult. 102

ACTIONES forenses, quibus officium judicis,
sive ad acquirendum, retinendum, recuperan-
dum id quod jure nobis debetur, sive arcen-
dum a cervicibus nostris vim iniquam, sive
tuendum ab injuriis nomen honestum, sive vin-
dicandum crimina & tollendum e medio faci-
nornos, ex legum praescripto imploratur; quasq; adeo, juxta
cum judicis humanis, in statu corrupte naturae, inevitabilis
quedam necessitas constituit; & que ipsum Deum Φιλάθεωτον,
miserentem hominum indigentia, eiq; adversus iniquitates re-
mediaparantem justa, ut qui justitiae fons est, auctorem habent;
institui re ita urgente apud competentem judicem, & ab eo recipi,
inq; judicium deduci illes a conscientia posse, in confessio est. Equi-
dem non diffitemur, subeunda ante & experiunda capessendaq;
iis, qui boni sunt, omnia alia ad Pacem facientia, quam addu-
ci se quisquam ad contendendum cum aliquo coram Tribunalis
sustineat. Nec diversum ab hac sententia fas erit facile, qui
conscientiam vel habet, vel eam quoquo tempore ac loco loquen-
tem, ut motum & excitatum divinitus praeconem, audire, quam
obsequi cupiditatibus nefariis iisq; insatiabilibus maduli, jctus
bonus. caeteroquin reponendum in beneficiis Supremi Judicis,
& suspiciendum penitus, si quando alicubi in orbe terrarum,
hoc praeferim corruptissimo ac perditissimo seculo, seu ultiōem
flagitiosi, seu probis securitatem, oppressis patrocinium, tur-
batis quietem & tranquillitatem, impetrare valent convenien-
tes flagitanti necessitati actiones legitima. Verum enim verò
duo imprimis hic devitandi scopuli, justitia & oppositi, superfluitas
nimirum & confusio causarum forensium. Illa adobruendum
tum judicem, tum Partes judicio contendentes: Hec ad fallen-
dum etiam ac pervertendum judicium composita. Ultraq; iniqui-
tatis injusticieq; parens & seges feracissima est. De litium
multitudine eaq; aucta subinde & impalecente passim, qua o-

K

mnia

nnia ferè opplet ac fatigat usq; quaq; Tribunalia, ut parum ab-
sit, quin fatigata magerataq; ista propè conficiat aut opprimat,
boni atq; pacifici omnes, quotquot tales non tam dici quam esse
cipiunt, dolenter hodiè nec immerito conqueruntur. Referenda
illa illiusq; origo vel ad actorem Reumq; rixosos & contentiosos,
vel avidos eris argentiq; Advocatos, vel imprudentem corru-
prumq; Judicem. Actor sane, quem non accedit pruritus aut
libido litigandi, nec agrè aliis faciendi cupiditas incessit, sed
impellit, ad agendum in foro causam suam, necessitatis ratio cer-
ta: itemq; Reus, cui non tam tergiversatio aut destinatum pro-
positum defatigandi actorem, quam sui ipsius adversus impe-
ritiones iniquas defensio necessaria cordi est: Nec minus cau-
sarum Patronus, sive actoris sive Reipartes agere rogatus, siqui-
dem & ipse animo fuerit sua sorte contento, & insuper consilia
pacis ac preferendarum litigis transactionum, in questiū p̄a-
cipue ac lucro sibi posuerit: Prudens deniq; & incorruptus
cordatusq; Judex, qui, ne quaslibet promiscue actiones citra
discrimen admittat, secernere necessarias à frivolis, & basa li-
mine Judicis sub initio statim repellere didicit, nihilq; seu favo-
ri seu odio, aut similibus integrè recti q; Tribunalis turbatori-
bus & corruptoribus (ita enim dici merentur affectus reprobii,
a quibus alienum esse judicem bonum oportet) sed justitia & sa-
luti communi, paci, cum private tum publice omnia dare con-
stituit; noxiæ litium, maxime frivolarum atq; inanum, multi-
dini, viam forosq; precludere, & ubi jam subnato isto incen-
dio flagrare cœperunt Tribunalia, extinguere vicissim aut dis-
sipare idem, & sic afferere Judiciorum autoritatem integrita-
temq; ut fas est, & ipsa necessitas requirit, oppidò possunt.
Nec obstat, quod actionum concursus & cumulatio ipso jure non
tantum permitta, sed & definita, atq; hoc pacto ad multiplican-
das lites januare serata dataq; licentia videatur. concursus
enim actionum duarum plurimumq; seu ejusdem seu diversi ge-
neris

ueris, eidem actori ad versus eundem reum, ex una aliquâ
vel pluribus causis competentium, itâ ut singula institui & ex-
erceri commode queant, isq; Legibus nostris probatus; sive sit Ele-
ctivus, ubi una actione electâ, alia deinceps experiri amplius
non licet; sive Successivus, quando una per sententiam finita ac
terminata, alia superest, eaq; capessenda actori ad plenius
consequendum id, quod ex priori actione consequutus minus
est; Sive Alternativus, cum actio incertus adhuc juris sui, &
utra ex duas competere sibi actio possit, hesitans ac dubius,
utramq; vel plures in Foro alternativè proponit; sive cumulati-
vus deniq; quo concurrentes & conjunctâ eodem Libello actiones
plures compatibilis, ad expedientiū citius litem ventilari si-
mul, & unica sententia decideat ac definiri possunt; non alium nisi
bonum hunc, de jure intentum ac praesitutum finem habent, nem-
pe, ut amplior esse laxior q; ad persequendum justè debita, & ob-
tinendum contrainiquitates jus certum, ac in specie quidem
concurso Electivo liberior, Successivo plenior, Alternativo cer-
tior, & cumulativo celerior faciliorq; agendi facultas. Itâ
indulto definitoq; actionum concurso & cumulatione, velut par-
ratis ostensis, adversus injurias remediis uberioribus, patro-
cinari conditores Legum soli justitia, & ne aliquis bona causâ
ullo modo cadat, aut periclitetur alicubi de juribus suis, ipsi pro-
hibere & cavere prorsus, mentiquam verò libidini aut pruritus
contentiosorum, quem alioquin magnopere detestantur, favere
aliquo seu Responso, Edicto, constitutione, Scio, Placito, Privile-
gio, seu alia quâcumq; lege communi, sinuoso Juris ambitu com-
prehensa, voluerunt. Ceterum, uti nihil unquam tam bene
utiliterq; in mundo constitutum, quod non in abusum verti &
corrumpi paulatim consuetudine prava, adeoq; in ipsa vitiorum
castra transire tandem queat; itâ non potuit non etiam eandem
cum bonis aliis experiri forunam, quidquid de concurso actio-
num à Sacerdotibus justicie, bono consilio & intentione salutari

disposi-

dispositum, ac publicis legum Tabulis promulgatum exstat.
abuti illo plurimos, vel ad exagitandum indoctiores ac imperi-
tores Advocatos, vel decipiens judicem incautum, vel ipsos
innocuos insontesq; Reos misérè defraudandum, sive mul-
tiplicatis citra necessitatem Causis, sive, quæ altera
venerande iustitiae nocentissima pestis est, mixtura & confu-
sione Actionum indectâ, testis eheu! experientia est. Quod cum
probè secum animo versaret, & in hanc rem ad præscindendam
tam Superfluitati controversiarum judicialium, quam confusioni
nefarie ansam & occasionem omnem, penitiori & accuratiore
cognitione arduè illius & intricatae satis, plurimisq; difficulta-
tibus implicitæ Materiæ de Actionum concursu, opus esse appri-
mè censeret Præstantissimus Dn. CHRISTIAN US KLEIN,
Rostochiensis, j. U. candidatus, istuc Titulo non abs re dignus,
placuit illi, quandoquidem profacultate consequendi summos
ab utroq; jure honores & privilegia Doctoralia, quorum gra-
tiâ jam ante necessarium in collegio nostro Examen privatum
laudabiliter sustinuit, in publicum porrò usitato more prodeun-
dum, & ea quæ nobis perspecta probataq; scientia, ceteris quoq;
patet facienda, & sic totius Academie iudicio exponenda veniat,
non aliud huic instituto argumentum quam de CONCURSU
ACTIONUM, placito consensuq; nostro suffragantibus, desti-
nare. Destinatum itaq; accuratè feliciterq; elaboravit. Et
hoc illud ipsum est, quod præviâ censurâ nostrâ, nunc ad solen-
nem Disquisitionem publicè producit. Eousq; enim telam Stu-
diorum, modestus pariter ac eruditus Vir juvenis, benedicente
DEO, pertexuit. Credit is ab ineunte etate in Scholâ Trivia-
li Patriâ fidelium Preceptorum informationi subditus, eorumq;
dicto, ut decet Discipulum probum ac promptum, diligenter au-
diens, & ita quidem crevit, ut disciplinarum humaniorum, in-
primis Matheos, cognitione non leviter imbutus, agendæ post-
hic Academicæ vite aptus omnino judicaretur. Missus igitur
Regimentum anno 1647, triennium ibi excolendis bonis artibus

AC

3

ac literis impedit. eo completo domum revocatus, de consen-
su ac voluntate Parentum, cum se amplissimo Legum Studio ad-
dixisset, tractavit illud sedulò in inclusa hac Universitate Patriæ,
tum evolvendo Legum volumina & auscultando docentibus, tum
sententias in privatis publicisq; Disputationibus conferendo;
usus bic operâ atq; auspicio Virorum consultissimorum & Excel-
lentissimorum, Utriusq; Juris Doctorum Dn. HENRICI RAHNII,
Professoris Institutionum, Dn. JACOBI SEASTIANI LAUREN-
BERGII, Historiarum Professoris, & Dn. CUNRADI SCHUCK-
MANNI, Professoris Vicarii, nec abit hinc, nisi editâ in ante-
cessum Disputatione, eleganter conscriptâ, de Dominio & hujus
acquirendi modis Jure Gentium, eaq; in publico Acroterio,
sub Presidio Dn. D. CUNRADI SCHUCKMANNI, doctore defen-
sâ. Sic igitur peregrè prefectus, & Illustribus quidem Germa-
niae Academiis ac Urbibus aliis per lustratis, in almâ Argentoratu
ensi aliquantò diutius subsistens, ibidem Viros Amplissimos &
consultissimos Juris Utriusq; Doctores & Professores dn. JO-
HANNEM OTTONEM TABOREM, nunc illustrissimi & celsissi-
mi Principis ac Domini, domini GUSTAVI ADOLPHI, ducie
Mecklenburgici, domini nostri clementissimi cancellariae direc-
torem, & Dn. JOHANNEM REBHAN, docentes publicè audivit:
Argentorato delapsus Rheno secundo, vissisq; Academiis & urbî-
bus ei adjacentibus, ac deinceps Batavia, Selandia, Flandria, per-
agratis, in Angliam trajecit, ibiq; partim Londini apud char-
rissimum Patrum Senem, Regium quondam Pictorem artifi-
ciosissimum, partim in celeberrimâ Oxoniensi Academiâ, & il-
lic clarissimorum Virorum dn. RICHARDI ZOUCHET, j. u.
D. & P. P. (auctoris Tractatus, qui Eccialis Juris & Judicis
intergentes, nomine R. Z. inscribitur) & THOMÆ BARLOVII,
Theolog. Licentiati, famosèq; Bodlianæ bibliotheca Proto-Bi-
блиothecarii favore gabitus, sesquiannum exegit. Tandem ad
nos reversus, de consilio & voto suorum, à collegio Facultatis nor-
stre

per supremum laboris Studiorumq; brabeum decenter expe-
tit, & facile à nobis ad consueta Examina admissus, eum se,
quem diximus probavit, hoc est, dignum quireferat suo merita
quod ambivit modestè. Reliquum adhuc est, ut indicavimus,
Examen publicum, in quo meas HEINRICI SCHUCKMANNI Ju-
ris Utriusq; Doctoris, Codicis Professoris & Ducalis Consistorii Af-
fessoris, cœn quā actū hunc Decani ac Presidis (quē & atas granda-
va & corporis infirmitas excusant) vices ac locum Dn. HEINRI-
CUS RAHNUS, J. U. D. Professor, idemq; Assessor Consistorii
Ducalis, collega & Comptator meus plurimum colendus, haud
gravatim sustinebit. Hunc ipsum ergo inauguralis Disputa-
tionis actu, mcui præfinitus, volente DEO, dies 20. Maij, ut Magni-
ficus Dn. Rector, Dnn. Professores, Doctores, Licentiaati, Re-
verendum in hac civitate Ministerium, Artium Linguarumq;
Magistri, & ornatissimus Studio forum Juvenum cœlus, alijsq;
Literati ac fautores Literarum honorifica amplissimq; præsen-
tiā, studio ac benevolentia condecorare dignentur, est quod offi-
ciose ac per amanter rogamus, optimumq; Deum,
ut hoc & similia posthac Exercitia in
pace obire liceat, pre-
camur.

P. P. Rostochi, 27. Aprilis, Anno
1656. cum Sigillo Facultatis
nostræ.

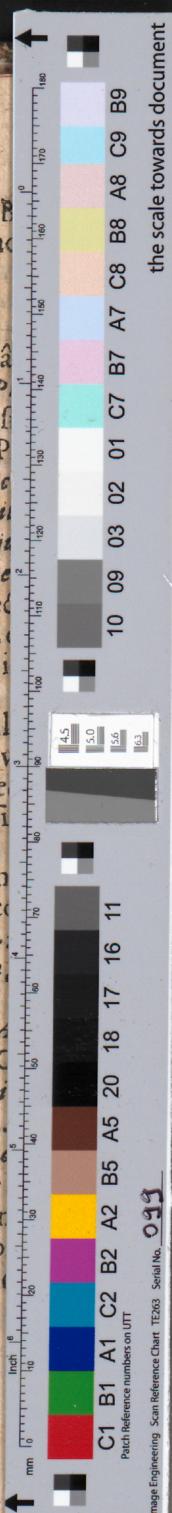

IN SOCIET. GENT. & SOCIET. ARB.
infratio concessa, qvamvis dissent, Merckelbae
l. cons. 13. n. 61. & inibi all.

§. 9.

Annumerari qvoque potest in Germania
riis publicis VII. Societas Clientelaris, qvæ inter P.
intercedit, & in Imperio admodum freqvēs est.
Dn. Becman. in pol. par. c. 11. §. 4. Sicut autem hīc P.
omnia illa iura concedenda sunt, sine quibus
auxilio adjuvare non potest, qvō etiam jus mihi
qvando jus aperturæ pertinet; Dn. Stryk. de j.
c. l. n. 125. sqq. Dn. Fritsch. in Tr. de iure
seqq. Ita impunis est Clientum erga Protectorem
si vel cēiam qvo ad hēc iura pācto sibi prop̄p̄xerint,
sales inter Protectorem & Clientes usitatæ, vid. i
vers. c. 7. vel justiam non parendi causam habeant,
in se imperium qyārere metuant, aut illius mil
oso veniant, ubi jus aperturæ licitē denegabunt. v.
jut c. 2. §. 18. Multo magis autem impunē inobe
tector sub protectionis prætextu Superioritatem si
tes tribuere, &c. e.g. actus jurisdictionis exercere,
10. Qu. z. vel Clientes, Cubi tamen casum summum
Dn. Wildvog. in Diff. De protec. censu c. fin. n. 10., co
vol. cons. 12. n. 31. Dn. Lyncker. Decatastris c. 3 §.
& adhærentes non fiant subditi, Klock. cons. 37. n.
dus Protectorum jus superioritatis inferat,
Reichs vogtien p. 417. & 489. & ibi. all. Mag. dea
& c. 3. n. 402. Böcler. in not. S.R. J.L. 16. c. 3. §. 3. & C.
qvidem plenariis subditis & qviparentur, in oneri
minationem non teneantur, Dn. Stryk. all. l. n. 124.
tibus invito Protectore Jus Protectionis excutere lie
dum videtur, si pro Protectione certus census
cum jus Protectori semel ex contractu qvæsitur
nequeat: Se uero, si gratuia sit protectio, ubi
renunciare utique poterunt, cum Protectoris ho
vid. omn. Mantz. Dec. Pal. Qu. 18. n. 5. & 34.

18

the scale towards document

937

137
s. Vol.

bitra
lientes
apud
entes
eri &
& ali
terr
n. 17.
entia,
Rever
r. Re
torem
tagi
as. ad
i Pro
Clien
efenb
xcipit
Clock
derati
ctœ
on dem
n. 439.
modis
decer
Clien
egano
tetur,
uferr
avori
ersit,

§. 10.